

Врз основа на член 103 став 1 точка 8 и член 34 став 1 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 178/21), Сенатот на Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје, на седницата одржана на 02.09.2024 година, ја донесе следната:

Нë базë тë nenit 103 paragrafi 1 pika 8 dhe neni 34 paragrafi 1 тë Ligjit пëр Arsimin e Lartë (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 82/18 dhe “Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr. 178/21), Senati i Universitetit “Nënë Tereza” në Shkup, në mbledhjen e mbajtur me datë 02.09.2024 solli këtë:

ПОЛИТИКА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ “МАЈКА ТЕРЕЗА“ ВО СКОПЈЕ

POLITIK PËR PARANDALIMIN E KORRUPSIONIT NË UNIVERSITETIN “NËNË TEREZA” NË SHKUP

Целта на овој документ е да ги определи обврските и должностите на Универзитетот, како и на единиците во неговиот состав и на вработените вклучително наставниот, соработничкиот и административниот кадар на Универзитетот со цел спречување на корупција во академската заедница.

1. Универзитетот презема обврска за спроведување на политика на нула-толеранција кон корупцијата, се обврзува да постапува професионално и чесно, со интегритет и да имплементира систем на заштита од мито и корупција.

- Универзитетот дејствува во согласност со законските прописи кои ги вклучуваат Кривичниот законик, Законот за спречување на судир на интереси, Законот за спречување на корупцијата, Законот за заштита на укажувачите, Законот за високото образование и подзаконските акти донесени врз основа на нив, како и другите позитивноправни прописи, а дејствува и согласно најдобрите деловни практики и највисоките професионални стандарди.
- Универзитетот поттикнува анонимно пријавување на случаите на корупција.
- Сите информации кои се однесуваат на пријавување на потенцијална корупција, ќе бидат проследени со посебно внимание и истите навремено и целосно ќе бидат доставени до надлежните државни органи.
- Универзитетот не смее да има

Qëllimi i këtij dokumenti është të përcaktojë detyrat dhe kompetencat e Universitetit dhe njësitë në përbërjen e saj dhe stafit, duke përfshirë mësimdhënien, bashkëpunëtorëve dhe stafit administrativ të Universitetit për të parandaluar korrupsionin në komunitetin akademik.

1. Universiteti merr përsipër të zbatojë një politikë të zero-tolerancës ndaj korrupsionit, detyrohet të veprojë me profesionalizëm dhe ndershmëri, me integritet dhe për të zbatuar një sistem të mbrojtjes kundër ryshfetit dhe korrupsionit.

- Universiteti vepron në përputhje me legjislacionin që përfshin Kodin Penal, Ligjin për Parandalimin e Konfliktit të interesit, Ligji për Pengimin e Korrupsionit, Ligji për Mbrojtjen e Denoncuesve, Ligji për Arsim të Lartë dhe aktet nënljgore të miratuar në pajtim me то, dhe rregullat ligjore pozitive në përputhje me praktikат më të mira të dhe me standardet më të larta profesionale.
- Universiteti inkurajon denoncim anonim të rasteve të korrupsionit.
- Тë gjitha informatat që kanë të bëjnë me denoncimin e korrupsionit të mundshëm do të ndiqen me kujdes të veçantë dhe do të dorëzohet tek autoritetet plotësisht dhe në afat të duhur.
- Universiteti nuk duhet të ketë një qasje

селективен пристап во поглед на пријавите за корупција, како и кон било кои пријави за било кое незаконито однесување.

2. Универзитетот е посветен кон примена на највисоките стандарди на отвореност, интегритет и одговорност. Својата дејност ја извршува одговорно и отчетно, врз основа на законите и Статутот на Универзитетот, како и Етичкиот кодекс на Универзитетот.

- Лицата кои припаѓаат на наставниот, соработничкиот и административниот кадар на Универзитетот се очекува да дејствуваат во рамките на следните стандарди:
 - не смеат да бараат финансиска или друга корист за Универзитетот или за себе лично преку дела на корупција и мито;
 - не смеат да примаат финансиска или друга корист за Универзитетот или за себе лично која би значела корупција или мито;
 - не смеат да бидат вклучени во било каков облик, во активност или дело кое што претставува кривично дело;
 - имаат обврска да ги пријават сите сомнителни однесувања од член на наставниот или соработничкиот кадар или од страна на административните служби на Универзитетот;
 - не смее да се служат со измама или друго несовесно или неморално однесување, и
 - мора да работат во согласност со правилата и регулативата за подароци на Универзитетот.
- Вработените на Универзитетот може да примаат подароци само доколку тоа не е спротивно со закон и само доколку преку нив трета страна нема намера да влијае врз донесување на одлука во нејзина корист или да биде во замена за одредена услуга или слично.
- Подароци кои се условени со противвредност и/или противуслуга кон третата страна, односно повлекуваат обврска на вработен на Универзитетот да даде нешто во корист на трета страна,

selektive ndaj akuzave për korrupsion, si dhe ndaj çdo akuzë për çdo sjellje të paligjshme.

2. Universiteti është i përkushtuar në zbatimin e standardeve më të larta të çiltërsisë, integritetit dhe përgjegjësisë. Veprimtarinë e vet e kryen me sinqeritet dhe përgjegjësi, në bazë të ligjeve dhe Statutit të Universitetit, si dhe Kodit të Etikës të Universitetit.

- Nga personat që i përkasin stafit mësimdhënës, bashkëpunëtor dhe administrativ të Universitetit pritet të veprojnë sipas standardeve të mëposhtme:
 - nuk duhet të kërkojnë përfitime financiare ose përfitime të tjera për Universitetin ose për veten përmes akteve të korrupsionit dhe ryshfetit;
 - ata nuk duhet të marrin përfitime financiare ose përfitime të tjera për Universitetin ose për veten që do të përbëjnë korrupsion ose ryshfet;
 - nuk duhet të përfshihen në asnjë formë, veprimtari ose akt që përbën krim;
 - kanë detyrimin të denoncojnë të gjitha sjelljet e dyshimta nga një anëtar i stafit të mësimdhënies ose bashkëpunimit ose nga shërbimet administrative të Universitetit;
 - nuk duhet të përdorin mashtrime ose sjellje të tjera joetike ose imorale, dhe
 - duhet të punojnë në përputhje me rregullat dhe rregulloret për dhuratat në Universitet.
- Punonjësit e Universitetit mund të pranojnë dhurata vetëm nëse ajo nuk është në kundërshtim me ligjin dhe vetëm nëse nëpërmjet tyre një palë e tretë nuk ka ndërmend për të ndikuar vendimin në favor të saj, ose të jetë një zëvendësim për një shërbim të caktuar apo të ngjashme.
- Dhurata që janë të shkaktuara nga kundër- vlera dhe/ose kundër-shërbimi palës së tretë, ose që tërheqin detyrim për një punonjës të Universitetit për të dhënë diçka për të mirën e një pale të tretë, për të

да вети нешто во корист на трета страна или да направи нешто во корист на трета страна што инаку не би смеел да го даде, вети или направи, не се дозволени.

3. Универзитетот има обврска да им обезбеди можности на студентите, вработените и други лица за заштитено внатрешно пријавување.

- Заштитено пријавување е пријавување со кое се пренесува разумно сомневање или сознание дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес.
- Се забранува откривање или овозможување откривање на идентитет на укажувач, освен кога тоа се бара со судска одлука. Овластеното лице за прием на пријави од укажувачи е должно да ги заштити податоците за пријавувачот, односно податоците врз основа на кои може да се открие идентитетот на пријавувачот, освен ако пријавувачот се согласи на откривање, согласно Законот.

4. Универзитетот изработува и имплементира систем за детектирање и пријавување на корупција.

- Универзитетот го развива овој систем во соработка со надворешни лица кои имаат посебни професионални и ревизорски квалификации.
- Универзитетот презема повremени ревизии на системот кои ќе бидат спроведувани од надворешни лица.

5. Универзитетот соработува со медиумите со цел обезбедување на отвореност и транспарентност на својата работа. Универзитетот назначува посебно лице кое е овластено за комуникација со медиумите во име на Универзитетот.

premtouar diçka në favor të një pale të tretë ose të bëjë diçka në favor të një pale të tretë që nuk lejohet të jep premtojë ose bëjë, nuk lejohen.

3. Universiteti ka detyrimin të ofrojë mundësi për studentët, punonjësit dhe të tjerët për denoncim të brendshëm të mbrojtur.

- Denoncimi i mbrojtur është denoncim që transmeton dyshim të arsyeshëm ose njohuri që është бërë, ekzekutohet ose ka të ngjarë për të kryer sjelljen kriminale ose përndryshe të paligjshme ose të papranueshme që shkel apo kërcënon interesin publik.

- Ndalohet zbulimi ose mundësimi i zbulimit të identitetit të udenoncuesit, përveç kur kërkohet nga një vendim gjykate. Personi i autorizuar për pranimin e denoncimeve nga denoncuesit është i detyruar për të mbrojtur të dhënat e denoncuesit, dmth të dhënavе mbi të cilat mund të zbulohet identiteti i denoncuesit, me përjashtim nëse denoncuesi pajtohet me zbulimin në përputhje me Ligjin.

4. Universiteti zhvillon dhe zbaton një sistem për zbulimin dhe denoncimin e korrupsionit.

- Universiteti zhvillon këtë sistem në bashkëpunim me persona të jashtëm që kanë kualifikime të posaçme profesionale dhe të auditimit.
- Universiteti ndërmerr kontrole të herëpashershme të sistemit që administrohen nga persona të jashtëm.

5. Universiteti bashkëpunon me mediat për të siguruar transparencën e punës së saj. Universiteti emëron një person të veçantë i cili është i autorizuar të komunikojë me mediat në emër të Universitetit.

6. Универзитетот целосно ги применува механизмите за остварување на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер. Слободен пристап до информации од јавен карактер имаат сите правни и физички лица.

7. Универзитетот спроведува тренинзи за своите вработени со цел нивна обука за запознавање со механизмите за справување со корупција и запознавање со нивните обврски во таквите околности.

- Целта на тренинзите е вработените на Универзитетот: да се запознаат со соодветните законски прописи, особено прописите од кривичното право и прописите за заштита на укажувачи; да може да ги идентификуваат знаците на корупција и мито; да може да преземат дејствија со цел да избегнат и спречат мито и корупција; да се запознаат со етичките правила за постапување на работното место.

- Тренинзите ќе се реализираат најмалку еднаш годишно. Материјалите за тренинзите кои ќе бидат посебно подготвени, ќе бидат достапни на интернет страницата на Универзитетот.

8. Органот на управување на универзитетот треба да развие капацитети за рано препознавање на знаци на појави на мито и корупција (на пример: вработен често користи одмори и патува на скапи дестинации, вработен во краток период има стекнато поголем имот или други ствари со голема вредност, вработениот често останува сам на работа по работно време или за време на викенди, вработениот избегнува да одговори на прашања и даде објаснувања кога тоа го бара органот на управување на Универзитетот).

- За одредени активности кои предизвикуваат поголем степен на

6. Универзитетот зbaton plotësisht mekanizmat për ushtrimin e të drejtës për qasje të lirë në informatat publike. Qasja e lirë në informacionin publik është në dispozicion të të gjithë personave juridikë dhe fizikë.

7. Универзитетот zhvillon ushtrime për punonjësit e saj në mënyrë që t'u sigurojë atyre trajnime në njohjen e mekanizmave për përballimin me korrupsion dhe njohjen e detyrimeve të tyre në rrethana të tilla.

- Qëllimi i trajnimeve për punonjësit e universitetit: për të njohur rregullat përkatëse ligjore, veçanërisht rregulloret të ligjit penal dhe rregulloreve për mbrojtjen e denoncuesve, të jenë në gjendje të identifikojnë shenjat e korrupsionit dhe ryshfetit, të mund të marrin masa për të shmangur dhe parandaluar ryshfetin dhe korrupsionin, të njihen me rregullat etike për të vepruar në vendin e punës.
- Trajnimet do të realizohen të paktën një herë në vit. Materialet për trajnimet që do të përgatiten posaçërisht do të jenë në dispozicion në faqen e internetit të Universitetit.

8. Organi qeverisës i universitetit duhet të zhvillojë kapacitete për njohjen e hershme të shenjave të ryshfetit dhe korrupsionit (për shembull: një punonjës shpesh përdor pushimet dhe udhëtimet në destinacione të shtrenjta, një punonjës për kohë të shkurtër ka fituar pronë më të madhe ose sende të tjera me vlerë të madhe, punonjësi shpesh mbetet i vetmuar në punë pas orëve ose gjatë fundjavave, punonjësi shmang përgjigjen në pyetje dhe jep shpjegime kur kërkohet nga organi i qeverisjes së Universitetit).

- Për disa aktivitete që shkaktojnë shkallë më të lartë të rrezikut dhe që kanë potencial për korrupsion,

ризик и кои имаат потенцијал за корупција, потребно е Универзитетот да развие посебни механизми на нивно следење и контрола вклучувајќи:

- Постапките за јавни набавки на стоки и услуги, како и поголеми градежни зафати, купување и отуѓување на недвижности;
- Вработување на нови лица;
- Пристап до компјутерска мрежа, менаџмент со податоци;
- Финансиски трансакции;
- Грантови и аплицирање на проекти;
- Интелектуална сопственост и доверливи информации;
- Прием на студенти;
- Услуги кои се нудат на трети лица; и
- Процес на менаџирање со надворешни лица.

9. Универзитетот презема активни мерки за вклучување на содржини поврзани со спречување на корупцијата во студиските и предметните програми.

Универзитети дуhet të zhvillojë mekanizma të posaçëm për monitorim dhe kontrollim, duke përfshirë:

- Procedurat për prokurimet publike të mallrave dhe shërbimeve, si dhe për aktivitetet më të mëdha ndërtimore, blerjen dhe shitjen e pasurive të paluajjtshme;
- Punësimi i personave të rinj;
- Qasja në rrjetin kompjuterik, menaxhimi i të dhënave;
- Transaksionet financiare;
- Grante dhe aplikim në projekte;
- Pronësia intelektuale dhe informacioni konfidencial;
- Pranimi i studentëve;
- Shërbimet e ofruara palëve të treta; dhe
- Procesi i menaxhimit me personat e jashtëm.

9. Universiteti ndërmerr masa aktive për të përfshirë përmbajtje në lidhje me parandalimin e korrupsionit në programet e studimit dhe lëndëve..

Изработил/Punoi: K.S.

Одобрил/Miratoi: M.H.

Претседател на сенат /Kryetar i Senatit,
Prof. dr. Zoran Gacovski /
Проф. д-р Зоран Гацовски

